Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуң!

САРДАҢА

ССКП Өлөөннөөҕү райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаах Советын органа

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла

№ 83 (1056)

Алтынньы 18 күнэ

СЭРЭДЭ

1967 сыл

Сыаната 1 харчы

СССР ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН СЕССИЯТА

(Салгыыта. Иннин хаһыат 82 №-гэр көр.)

1968 сылга 650 миллиард киловат-час электроэнергияны онорон таһаарыллыаҕа. 309 мөлүйүөн тонна нефть ылыллыаҕа уонна 173 миллиард кубометр газ, 107 мөлүйүөнтэн тахса тонна ыстаал, 85 мөлүйүөнтэн тахса тонна прокат, 42 мөлүйүөнтэн тахса тонна минеральнай уоҕурдуулар оҥоһуллан таһаарыллыахтара. Промышленность 805 тыһыынча кәриҥэ автомобиллары уонна 444 тыһыынча тракторлары оҥоруоҕа.

ССКП КК кулун тутардааҕы (1965 с.) уонна ыам ыйынааҕы (1966 с.) Пленумнарын уураахтара, диэтэ онтон салгыы дакылаатчыт, тыа хаһаайыстыбатын өрө көтөҕүүгэ табыгастаах усулуобуйалары тэрийбиттэрэ. Тыа хаһаайыстыбатын валовай бородууксуйатын кээмэйэ 1968 сылга быйылгы дьыл күүтүлүүр кээмэйигэр тэҥнээтэххэ 7,4 бырыһыанынан үүнүөҕэ.

Тыа хаһаайыстыбатын материальнай-техническэй базатын салгыы бөҕөргөтүү көрүлүүр. 1968 сылга тыа хаһаайыстыбата 307 тыһыынча тракторлары, 165 тыһыынча грузовой автомобиллары, тыа хаһаайыстыбатын массыыналарын 1,8 миллиард солкуобайдааҕы, 15 тыһыынча экскаваторлары, 11 тыһыынча бульдозерлары уонна атын да үгүс техниканы ылыаҕа. Минеральнай уоҕурдуулары тиэрдии 35,2 мөлүйүөн тоннаҕа тиийиэҕэ. Аһылык белоктарын уонна стимулируйдуур эбиилэри оҥорон таһаарыы ордук түргэн тэтиминэн үүнэллэр.

Норуот хаһаайыстыбатыгар капитальнай угуулар пятилетка устата 303,2 миллиард солкуобай буолуохтара, эбэтэр бу иннинээҕи пятилеткатааҕар 43,2 бырыһыанынан элбэх. 1968 сылга материальнай производство салаатыгар 34,4 миллиард солкуобай ыытыллара көрүллүүр, централизованнай капитальнай угуулар бэриллиилэрэ 8,5 бырыһыанынан аһан эрэр дьылга оҥоһуллубуттааҕар элбэх. Капитальнай угуулар ордук үрдүк тэтимнэрэ ыарахан промышленность сүрүн салааларыгар, норуот туттар табаардарын оҥорон таһаарыыны кытта быһаччы сибээстээх промышленность салааларыгар уонна тыа хаһаайыстыбатыгар көрүлүүллэр. Олорор дьиэлэри уонна коммунальнай тутуулар, үөрэх, доруобуйа харыстабылын, культура уонна наука объектарын тутуулар үүнүөхтэрэ.

Норуот олоҕун уйгутун тупсарыы боппуруостарыгар тохтуоҕун. 1968 сылга рабочайдар уонна сулууспалаахтар ыйдааҕы орто хамнастара 108,6 солкуобайга тэҥнэһиэҕэ диэн дакылаатчыт биллэрдэ уонна 1967 сылга тэҥнээтэххэ 6 бырыһыанынан, оттон пятилетка устата 20,5 бырыһыан үрдүөҕэ уонна Директиваҕа көрүллүбүт 114,7 солкуобай оннугар 1970 сылга 115,2 солкуобайга тэҥнэһиэҕэ.

Ол кэнниттэн дакылаатчыт норуот хаһаайыстыбатын былаанын разделларыгар нэһилиэннээҥи олох-дьаһах өттүнэн хааччыйыыга, норуот үөрэҕириитин, доруобуйа харыстабылын, социальнай харалта, дьиэ-уот тутуутун сайдыыларыгар тохтоото.

Түмүгэр таб. Байбаков эттэ:

—ССКП XXIII съезһинэн экономиканы өрө көтөҕүүгэ уонна норуот олоҕун уйгутун өрө көтөҕүүгэ туруоруллубут соруктар ситиһиилээхтик олохха киирэлэриэгэр саарбаҕалааһын суох.

Ол кэнниттэн 1968 сыллааҕы ССРС Государственнай бюджетын туһунан уонна 1966 сыллааҕы ССРС Государственнай бюджетын туолуутун туһунан ССРС Үбүн министрэ таб. В.Ф. Гарбузов дакылаатаата.

1968 сыллааҕы Государственнай бюджет дохуота 123,3 миллиард солкуобай, ороскуота—123,5 миллиард солкуобай. Аҕаан эрэр дьыллааҕар бюджет дохуота 8,3 миллиард солкуобайынан улаатыаҕа, оттон ороскуота—9 миллиард солкуобайынан.

Бюджет ороскуотун улахан өттө норуот хаһаайыстыбатын үбүлээһиҥнэ уонна социальнай-культурнай мероприятиеларга барыаҕа. Холобур, норуот хаһаайыстыбатыгар 50,1 миллиард солкуобай көрүлүннэ, социальнай-культурнай мероприятиеларга—45,7 миллиард солкуобай, оборонаҕа—16,7 миллиард солкуобай, салалтаҕа—1,5 миллиард солкуобай.

МОСКВА. Кремль улахан дыбарыаһыгар үрдүк өрө көтөҕүллүү уонна ленинниий деловойдук сыһыаннаһыы быһыыта - майгыта. Ити тоҕото өйдөнөр. ССРС Верховнай Советын депутаттара кэрэ-бэлиэ кэмнэ, биһиги Аҕа дойдубут Улуу Октябрь 50 сыла туолар үөрүүлээх бырааһынныыгар өрө көтөҕүллүүлээхтик бэлэмнэнэр кэмигэр уонна дойду бары муннуктарыттан советскай дьон юбилейнай куоталаһыыны тэнитиигэ ситиспит кыайыыларын туһунан үөрүүлээх сурахтар кэлэ турар кэмнэригэр муһуннулар. ССКП КК балаҕан ыйынааҕы (1967 с.) Пленумун уураахтара советскай киһи олоҕун уйгутун тупсарыыга саҥа улахан этабынан буолар.

Ити барыта ССРС Верховнай Советын сессиятын дакылаатыгар этилэр, биһиги былааннарбытыгар аһыллар сырдык кэскилэринэн ситэриллэн-хоторуллан бэриллэр.

Н.К. Байбаков уонна В.Ф. Гарбузов дакылааттарын дьүүлүүллэрэ алтынньы 10 күнүгэр палаталар тус-туспа мунньахтарыгар саҕаланна. Олорго Союз Советын уонна Национальностар Советтарын былаанныыр уонна бюджетнай комиссияларын председателлэрэ дакылааттаатылар. Депутаттар П.А. Розенко уонна М.А. Яснов былаанныыр, бюджетнай уонна отраслевой комиссиялар ааттарыттан норуот хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1968, ону тэҥэ норуот хаһаайыстыбатын 1969 уонна 1970 сыллардааҕы былааннарын уонна, комиссиялар этиилэрин, көннөрүүлэрин ылынан туран, 1968 сыллааҕы государственнай бюджеты бигэргэтэргэ этии киллэрдилэр.

Онтон палаталар тус-туспа мунньахтарыгар дьүүлүүллэрэ саҕаланна.

Союз Советын мунньаҕар маҥнайгынан Украинскай ССР Министрдэрин Советын Председателэ, депутат В.В. Щербицкэй тыл эттэ. Кини Улуу Октябрь 50 сылын чиэһигэр Украинаҕа киэҥник тэнитиллибит социалистическай куоталаһыы туһунан кэпсээтэ. Республика промышленноһын үлэһиттэрэ ааспыт сыллааҕы былааннарын уонна быйылгы дьыл 9 ыйдааҕы сорудаҕын болдьоҕун иннинэ толордулар, миллиардынан суумалаах промышленнай бородууксуйа эбии оҥоһулунна. Промышленность ситиһиилээхтик сайдарыгар ыытылла турар экономическай реформа көмөлөһөр.

Украина колхозтарын уонна совхозтарын экономиката тохтоло суох сайдар. Республика соҕуруулуу-илин уобаластарыгар айылҕа төһө да күчүмэҕэйин иһин туорахтаах культура, подсолнечник, сахарнай сүбүөкүлэ, гречиха, рис, оҕуруот астара уонна фруктылар үрдүк үүнүүлэрэ ылылынна.

—Москва олохтоохторун өйдөрө-санаалара бүүс-бүтүннүүтэ Улуу Октябрь 50 сылын достойнайдык көрсөр иһин түмүлүүр,—диэн саҕалаата бэйэтин этиитин Моссовет председателэ, депутат В.Ф. Промыслов. Кини Москва рабочайдарын, интеллигенциятын уонна тутуутун үлэһиттэрин үтүөкэннээх ситиһиилэрин туһунан кэпсээтэ.

Национальностар Советтарын мунньаҕар дакылааты дьүүлүүлэһиини бастакынан РСФСР Министрдэрин Советын председателин солбуйааччы, депутат К.М. Герасимов саҕалаата. Кини эмиэ улуу юбилей чиэһигэр Российскай Федерация үлэһиттэрин үтүөкэннээх ситиһиилэрин туһунан эттэ. Федерация промышленноһа 1967 сылы ситиһиилээхтик түмүктүүр. Былааны таһынан үгүс чоҕу, металы, айылҕа гаһын, массыыналары, химическэй уоҕурдуулары, норуот туттар табаардарын биэриэҕэ. Быйыл төһө да айылҕа күчүмэҕэйдээҕин иһин РСФСР кэккэ оройуоннарыгар үгүс үүт, эт, сымыыт, о.д.а. бородуукталар соҕотуопкаланыахтара.

Казахскай ССР Министрдэрин Советын Председателэ, депутат М. Бейсебаев Казахстан үлэһиттэрэ ССКП КК балаҕан ыйынааҕы норуот олоҕун уйгутун тупсарыыга анаммыт Пленумун уураахтарын улахан биһирэбилинэн көрсүбүттэрин туһунан кэпсээтэ. Үгүс киһиилээх митиннэргэ киниилэр Ийэ дойдулара өссө барҕара сайдарыгар айымныылаахтык үлэлиигэ тылларын биэрдилэр.

* * *

Алтынньы 11 күнүгэр палаталар тус-туспа мунньахтарыгар Н.К. Байбаков уонна В.Ф. Гарбузов дакылааттарын дьүүлүүлэһии салҕанан барда.

Син эмиэ инники кэпсэтиилэр курдук тыл этээччилэр ССРС Верховнай Советыгар көрүлүүр норуот хаһаайыстыбатын былааннарын уонна государственнай бюджетын биир санаанан биһирээтиилэр. Бу—Аҕа дойдубут өссө чэлгийэ сайдарыгар, кини экономическай уонна обороналанар кыаҕа, советскай дьон олохторо-дьаһахтара өссө тупсарыгар партия аҕалыы кыһамныытын туоһута буолар. Депутаттар этиилэригэр үгүс государственнай суолталаах чопчу этиилэр, сорох министерстволар уонна киин ведомстволар аадырыстарыгар критическэй этиилэр оҥоһулуннулар.

Союз Советын уонна Национальностар Советтарын мунньахтарыгар тыл эттилэр депутаттар: Т.Я. Киселев (Белоруссия), В.Н. Титов (Казахстан), В.А. Орлова (Ленинград), Т. У. Усубалиев (Киргизия), Е.А. Фурцева (ССРС Культуратын министрэ), Э.Н. Алиханов (Азербайджан), В.И. Дрозденко (Украина), И.А. Манюшис (Литва), М.М. Мусаханов (Узбекистан), В.П. Рубен (Латвия), А.Ф. Диордица (Молдавия), о.д.а.

Алтынньы 12 күнүгэр 10 чаас сарсыарда Союз Советын уонна Национальностар Советтарын Холбоһуктаах мунньахтара саҕаланна. ССРС Госпланын председателэ Н.К. Байбаков түмүк тылын кэнниттэн депутаттар тус-туспа палаталарынан куоластаан, ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы 1968 сылга государственнай былаанын уонна норуот хаһаайыстыбатын 1969, 1970 сылларга былааннарын тустарынан Сокуону биир санаанан ылыннылар.

Онтон түмүк тылы ССРС Үбүн министрэ В.Ф. Гарбузов эттэ. Ол кэнниттэн тус-туспа палаталарынан куоластаан ССРС 1968 сылга Государственнай бюджетын уонна ССРС 1966 сылга государственнай бюджета толоруллуутун туһунан отчуоту бигэргэттилэр.

Верховнай Совет Союз Советын уонна

(Бүтүүтэ. 2-с стр. көр.)

ССРС ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН СЕССИЯТА

(Бүтүүтэ. Иннин хаһыат 1-гы стр. көр).

Национальностар Советтарын бастайаннай комиссияларын балаһыанньаларын туһунан Сокуону ылынна итиэннэ ССРС Верховнай Советын Президиумун Ыйаахтарын бигэргэттэ.

Ити кэнниттэн ССРС Верховнай Суутун талыы туһунан боппуруос көрүлүннэ уонна туһааннаах уураах ылылынна. ССРС Верховнай Суутун председателинэн депутат А.Ф. Горкин талылынна. Манан ССРС Верховнай Советын сессиятын сарсыарда[illegible]ы үлэтэ бүттэ.

Сессия киэһээҥҥи үлэтэ барыы бүттүүн воинскай эбээһинэс туһунан Сокуон бырайыагын туһунан ССРС Оборонаҕа министрин депутат А.А. Гречко дакылаатынан саҕаланар.

Икки палаталар сокуону барыллыыр комиссияларын аатыттан хос дакылааты Национальностар Советтарын сокуонун барыллыыр комиссиятын председателэ депутат Р. Нишанов оҥорор.

Кэпсэтиигэ тыл эттиләр: Азербайджан КП КК бастакы секретара Василий Юрьевич Ахундов, ССРС Үөрэҕин министрэ Михаил Алексеевич Прокопьев, ЫБСЛКС КК секретара Борис Николаевич Пастухов, ССРС ДОСААФ-ын КК председателэ А.Л. Гетман, С.М. Киров аатынан Ленинградтааҕы „Электро сила" завод слесарь-инструментальщига Н.Н. Русаков, авиация генерал-лейтенана Н.М. Скоморохов.

ССРС Верховнай Совета палаталарынан тус-туспа куоластааһынынан „Барыы бүттүүн воинскай эбээһинэс туһунан" ССРС Сокуонун биир санаанан ылынна.

Сессия ССРС Верховнай Советын Президиумун Председателин солбуйааччыларынан депутаттары М.А. Ясновы (РСФСР-тан) уонна М.Ю. Шумаускаһы (Литовскай ССР-тан) быыбардаата. Депутат В.В. Гришин ССРС Верховнай Советын Президиумун чилиэнинэн быыбарданна.

Манан ССРС Верховнай Советын үһүс сессията үлэтин бүтэрдэ.

Хардабыт—айымньылаах үлэ!

—Табаһыттар ССКП КК балаҕан ыйынааҕы Пленумун уонна ССРС Верховнай Советын үһүс сессиятын уураахтарын, ыйаахтарын улаханнык астынан көрүстүлэр.

Советскай киһи олоҕун уйгута салгыы үрдүүрүгэр партия уонна правительство аҕалыы кыһамньыларыгар эппиэттээн мин салайар ыстаадам үлэһиттэрэ табаны көрүүнүхарайыыны өссө тупсараргa, онон биир да табаны өлөрбөккө-сүтэрбэккэ тыыннаах иитэн сылы таһааararга соруктанан үлэлииллэр,—диир совхоз Дьэллиҥдэгээҕи отделениетын 1 №-дээх ыстаадатын биригэдьиирэ коммунист К. А. Игнатьев.

120 бырыһыан толоруохпут!

Биһиги ССРС Верховнай Советын үһүс сессиятын үлэтин туһунан матырыйааллары астынан туран аахтыбыт. Сессия ылыммыт ыйаахтара, сокуоннара биһигини олус үөртүлэр. Ити ыйаахтар, сокуоннар хас биирдии тылларыгар киһи туһугар кыһамньы чаҕылхайдык көстөр.

Биһиги коллективпыт ССРС Верховнай Советын үһүс сессиятыгар аҥыллыытын бэйэтин 9 ыйдааҕы производственнай сорудаҕын 135,1 бырыһыанынан толорон көрүстэ. Инникитин коммунистическай партия уонна советскай правительство саҥа аҕалыы кыһамньыларыгар хардарыта өссө таһаарылаахтык үлэлиргэ сыллаҕы былааммытын 120 бырыһыантан итэҕэһэ суох толоруоргa соруктанабыт.

А. ТИМОФЕЕВА,
Х. АЛЕКСЕЕВА,
А. БЕТЧИТОВА,
орэйуоннааҕы типография наборщиктара.

ПАРТИЯҔА МАХТАНАБЫН!

ССКП Киин Комитета уонна Советскай правительство советскай норуот олоҕун уйгутун салгыы үрдэтэргэ оҥорбут дьаһаллара барыы советскай дьону улаханнык долгутта, үөртэ, киниләри саҥаттан-саҥа кыайыылар иһин айымньылаах үлэҕэ күүртэ.

Коммунистическай партия уонна Советскай правительство биһиги норуоппут уйгу-быйыҥ, байылыат олохтоох буоларын туһугар кыһалларын сэргэ, кини культурата чэчирии сайдарын, норуот искусствотын барыы көрүҥнэрэ үүнэ, сайда туралларын туһугар күннэтэ ахсаабат кыһамньыларын уураллар. Ол көстүүтүнэн хас сылын аайы оскуолаларынан, оройуоннарынан, зоналарынан, о.д.а. ыытыллар фестиваллар буолаллар. Киниләри тэрийиигэ төһөлөөх тэрийэр үлэ, кыһамньы уурулларый?

Итиләри тэрийии түмүгэр советскай киһи барыы өттүнэн дьоҕура сайдара саарбаҕаламмат. Ол чаҕылхай туоһутунан биһиги Сахабыт сирин спортсменнара спорт аныыр. Эдэр сонордьукка өссө үгүс кылааннаах түүлэҕи бултаан Ийэ дойдутугар туттарарыгар баҕарыаҕыҥ!

Биһиги корр.

бары көрүҥнэригэр биллэркөстөр гына үүнэн иһиилэрэ, биһиги искусствобыт үлэһиттэрин айар дьоҕурдарын далааһына республикабыт тас өттүгэр тиийэ киэҥник биллэр гына кэҥээһинэ буолар.

Бэйэм муосчут, скульптор идэтин талан ылыыбар партия аҕалыы кыһамньыта көмөлөспүтэ. 1958 сыллаҕы фестивальга турар табаны уонна фигуристканы муоһунан оҥоруум биһирэниитэ күүспэр күүс эбэн, баҕа санаа иэйиитигэр ылларан Якутскайдааҕы художественнай оскуоланы бүтэрэн үлэлии сылдьабын. Айар үлэҕэ, искусствоҕа дабайыы маҥнайгы үктэл тааһа биһиги дойдубутугар фестивальтан саҕаланар. Онон, ордук эдэр ыччат оройуон культурнай олоҕор активнайдык кыттарга күүһүн харыстаабат буоларыгар баҕабын этэбин.

Үһүк хотугу дойду кыра народнастара советскай былаас көмөтүнэн барыы бырааттыы норуоттарбытын кытта хаалсыбакка коммунизм диэки тэҥнэ хардыылаһабыт. Ол иһин Коммунистическай партиябытыгар, Советскай правительствобытыгар махталбыт муҥура суох.

П. РОМАНОВ.

Маҥнайгы кырынаастар

Түүлээх булдун кыһыҥҥы сезона саҕаламмыта аҕыйах хонно. Оройуон сонордьуттара Улуу Октябрь юбилейдаах бырааһынньыгын илии тутуурдаах көрсөр иһин дьулуурдаахтык туруннулар. Киниләр бултарын - сэбин-сэбиргэлин иитгэн, бастакы кэрийиилэрин оҥорон эрэллэр. Ол курдук совхоз Победатааҕы учаастагын любитель бултута, комсомол чилиэнэ Василий Ушманов капкааннарын кэрийэн 8 кырынааһы ылла. Василий итинтэн уоскуйбакка билигин өссө элбэх капкааны иитэн туруорар.

Эдэр булчут ити бастакы кырынаастарын Улуу бырааһынньыкка уонна Ленинскэй комсомол төрүттэммит күнүн чиэһигэр

Колхозтаахтарга—культурнай сынньалаҥы

„Ээйик" колхоз хаһаайыстыбата кэҥээн, экономиката бөҕөргөөн колхозтаахтар олохторо-дьаһахтара тупсан иһэрин манна кэлбит киһи эрэ барыта ыытыллыбыт уонна ыытылла турар араас тутуулартан да тута сэрэйэр. Уруккута оройуоҥҥа саамай хаалыылаах колхоз билигин техника күүһүн киэҥник туһанар, оттон олорор дьиэ боппуруоһа манна сүнньүнэн быһаарыллыбыт. Кэнники сылларга колхоз экономиката биллэрдик бөҕөргөөтө. Колхоз ситиһииларэ ССКП Киин Комитета тыа хаһаайыстыбатын хаалыыттан таһаарыыга ылыммыт дьаһалларын олоххо киллэриигэ чаҕылхай туоһута буолар.

Колхозтаахтар ССКП КК балаҕан ыйынааҕы Пленума уонна ССРС Верховнай Советын үһүс сессията Советскай норуот олоҕун уйгутун салгыы үрдэтиигэ ылыммыт дьаһалларын үрдүк өрө көтөҕүллүүнэн көрсөллөр. Киниләр партияити аҕалыы кыһамньытыгар хардаран юбилейдаах дьыл социалистическай эбээһэтэлистибэлэрин болдьоҕун иннинэ толорор уонна аһара толорор соругу туруоруналлар.

Ол эрээри колхозтаахтар сынньалаҥнарын тэрийии манна ситэтэ суох. Ардыгар радиолара да саҥарбат. Оттон кулууп уота-күөһэ суох үлэлиир. Киномеханика суох буоланнар манна нэһилиэнньэ киинэни көрбөтөҕө быданнаабыт.

Онон инникитин ити этиллибит итэҕэстэри туоратыыга орой у о н н а а ҕ ы культура отдела, с и б э э оройуоннааҕы узела сөптөөх дьаһаллары ылалларыгар эрэнэбин.

В. СЕМЕНОР.

Советскай былаас 50 сыла туолуутугар

КАЗАХСТАН БҮГҮҥҮТЭ

Республика столицатыгар Алма-Атаҕа комсомольскай уулусса көстөр.

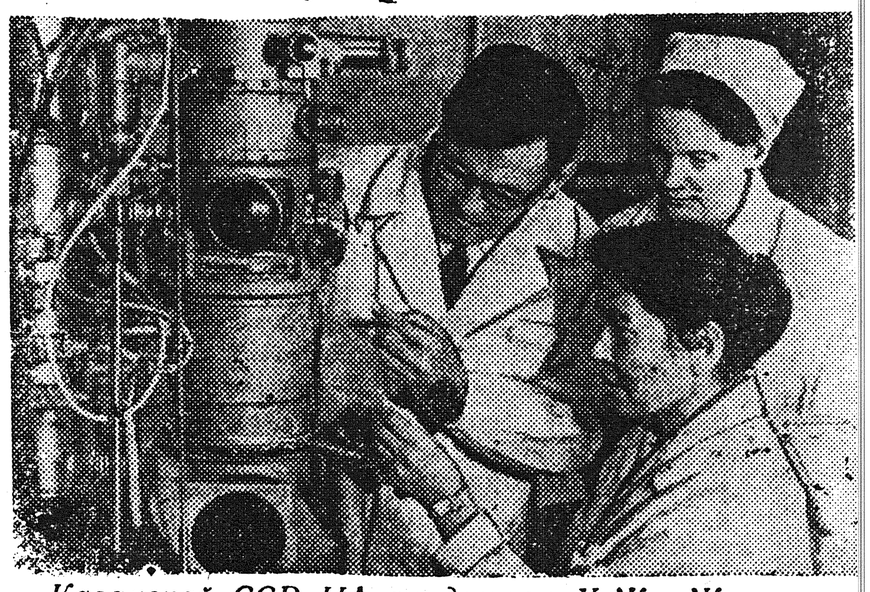

Казахскай ССР НА академиига Х.Ж. Жуматов уонна старшай научнай үлэһиттэр Е.С. Исаева уонна Н.Б. Ахматуллина бирусология уонна микробиология Институтугар электроннай микроскоп таһыгар.

ССТА фотохрониката.

Карагандатааҕы элеватор

Карагандаатааҕы элеватор республикаҕа саамай улаханчара — кини хас ыйгайы 700 массыыналартан уонна 30 тимир суол вагоннарыттан сиэмэни ылар. Маны сэргэ элеватор аҥын аанынан 100 тонна бурдугу уонна комбикорманы ыытар.

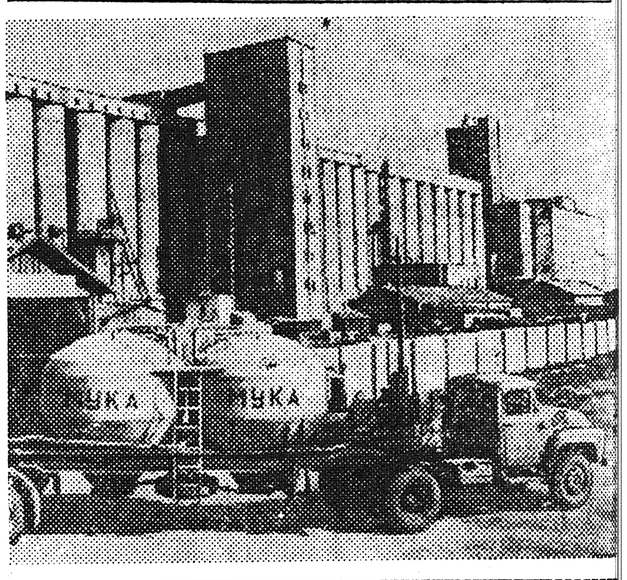

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонунааҕы типография Тахсар ахсаана 427 Сакааһын №-рэ 83